

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 15/01/2019

Adam Bodnar

V.7106.6.2018..JF

**Pan
Jakub Jastrzębski
Przewodniczący
Komisji Nadzoru Finansowego**

Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Pragnę poinformować, że w dniu 6 września 2018 r. spotkałem się z członkami Zarządu Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack S.A. (dalej: Stowarzyszenie). W jego trakcie przedstawiciele Stowarzyszenia przedstawili mi informacje dotyczące sposobu dystrybuowania obligacji spółki GetBack S.A., sytuacji osób, które nabyły w ramach oferty niepublicznej obligacje emitowane przez tę Spółkę, skali problemu (wg Stowarzyszenia poszkodowanych jest ponad 9 tys. indywidualnych obligatariuszy, których straty wynoszą 2,3 mld. zł) oraz działań już podjętych przez Stowarzyszenie oraz organy ścigania i instytucje nadzorujące rynek finansowy, do zadań których należy ochrona klientów tego rynku.

Zgodnie z ustaleniami ze spotkania, Stowarzyszenie Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack S.A. skierowało do mnie prośbę o podjęcie interwencji (pismo z dnia 7 grudnia 2018 r.), bowiem w ich odczuciu prawa osób poszkodowanych „w aferze” GetBack S.A. nie są właściwie chronione przez powołane do tego instytucje i urzędy. Przede wszystkim jednak członkowie Stowarzyszenia podnieśli zarzut, że mimo toczących się w tej sprawie od paru miesięcy postępowań „nie otrzymali realnej pomocy ze strony państwa, a tym bardziej gwarancji odzyskania przez obligatariuszy środków finansowych odebranych im w wyniku przestępczej działalności instytucji finansowych”, zaangażowanych w sprzedaż obligacji spółki GetBack S.A.

W ocenie członków Zarządu Stowarzyszenia, przyczyn problemów tak licznej grupy obywateli należy upatrywać w tym, że Komisja Nadzoru Finansowego (dalej zwana: KNF):

- W latach 2016- 2018, mimo wiedzy o tym, że dystrybucja obligacji Spółki GetBack S. A. jest dokonywana przez podmioty, które nie posiadają odpowiednich uprawnień i zezwoleń KNF, nie podjęła, jako organ nadzoru nad rynkiem finansowym, działań określonych w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 621, z późn. zm.),
- Nie wydała komunikatu, mimo obowiązku wynikającego z ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, że podmiotem zaangażowanym w proces rozprowadzania obligacji spółki GetBack S.A. jest Idea Bank S.A., który nie posiadał uprawnień w zakresie czynności maklerskich, co w konsekwencji powoduje, że wielu nabywców obligacji spółki GetBack S.A. nie ma świadomości, że jest poszkodowanych w tym procesie,
- dysponując już w kwietniu 2018 r. wiedzą o tym, że wielu obywateli weszło w posiadanie obligacji spółki GetBack S.A. w wyniku czynów zabronionych, które doprowadziły do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem, zamieściła wpis na listę ostrzeżeń publicznych KNF Idea Banku S.A. dopiero 13 listopada 2018 r. Efektem tej zwłoki było to, że obligacje spółki GeBack S.A. były nadal sprzedawane nieświadomym utraty płynności finansowej emitenta obligacji klientom.

Powyższe oznacza, zdaniem Stowarzyszenia, że działania KNF, jako organu nadzoru, do zadań którego należy również ochrona interesów uczestników rynku finansowego, były spóźnione. Stąd też dziwi przedstawiciele Stowarzyszenia fakt, że obecnie KNF odmawia podania do publicznej wiadomości treści raportu, na podstawie którego doszło do zamieszczenia wpisu na liście ostrzeżeń publicznych KNF dotyczącego Idea Banku S.A. To właśnie w tym raporcie, jak podkreśla Stowarzyszenie, zamieszczone są istotne informacje w zakresie łamania prawa przez ten bank, niezbędne osobom poszkodowanym do odzyskania środków finansowych utraconych w wyniku przestępczej działalności tego banku.

Nadal też, jak podkreśla Stowarzyszenie, KNF nie podała w trybie dostępu do informacji publicznej listy instytucji finansowych, od których spółka GetBack S.A. skupowała wierzytelności. Stowarzyszenie jest przekonane, że ta informacja byłaby pomocna w ustaleniu sposobu dystrybucji obligacji spółki Getback S.A. i liczby osób poszkodowanych.

W ocenie Stowarzyszenia, wielu posiadaczy obligacji spółki GetBack S.A. nadal pozostaje w nieświadomości, że dokonali ich zakupu. Obligacje te bowiem nie były nigdzie rejestrowane, a to oznacza, że nie było nad nimi żadnej kontroli. Taka sytuacja powoduje, że nieświadomi obligatariusze nie podejmują działań zmierzających do zminimalizowania strat wynikających z zakupu obligacji prywatnych spółki GetBack S.A.

Obawy Stowarzyszenia budzi też czas trwania postępowań wszczętych przez KNF, co w ich odczuciu oddała szanse na odzyskanie środków finansowych zainwestowanych w obligacje prywatne spółki GetBack S.A. Jak wskazują przedstawiciele Stowarzyszenia,

wielu poszkodowanych to osoby starsze, dla których procedura dochodzenia roszczeń jest zbyt skomplikowana. I to właśnie ta grupa oczekuje przede wszystkim na wsparcie instytucji państwowych, bo jak podkreślają, zainwestowali w ten produkt, na skutek stosowania wobec nich nieuczciwych praktyk sprzedażowych, niejednokrotnie dorobek życia.

Powyższe zarzuty i postulaty Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack S.A. są zapewne Panu Przewodniczącemu znane. Z komunikatów KNF udostępnionych na stronie internetowej wynika też jakie działania zostały już podjęte przez KNF w ramach kompetencji określonych w przepisach prawa. Współpraca KNF z członkami zarządu Stowarzyszenia oraz z poszkodowanymi, jak również z Rzecznikiem Finansowym i Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów umożliwia ustalenie nieprawidłowości w dystrybucji obligacji prywatnych przez spółkę GetBack S.A. oraz osoby winne tej sytuacji.

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179), będę wdzięczny za odniesienie się przez Pana Przewodniczącego do wątpliwości i postulatów Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack S.A. oraz poinformowanie, jaki wpływ na sytuację poszkodowanych będą miały ustalenia dokonane przez KNF, w szczególności, czy działania te służą ochronie interesów poszkodowanych obligatariuszy, czy też powinni oni, niezależnie od aktywności KNF, podejmować indywidualnie starania o odzyskanie utraconych środków finansowych. Przede wszystkim jednak uprzejmie proszę o poinformowanie, czy KNF, wzorem Prokuratury Krajowej, która by wspierać obligatariuszy spółki powołała specjalny zespół cywilny do spraw GetBacku, do zadań którego należy prowadzenie spraw z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego związanych z roszczeniami dochodzonymi przez poszkodowanych, rozważyć również udzielenie tego rodzaju wsparcia.

Z wyrazami szacunku

(podpis na oryginale)